

Verksamhetsberättelse från Föreningen Svenskt Landskapsskydd (FSL) avseende 2020.

Föreningen bildades 1999.

Medlemmar:

FSL har den 31/12 2020 3899 betalande medlemmar från i stort sett hela landet. En minskning med 808 sedan förra årsskiftet. I de anslutna lokala föreningarna finns det största antalet medlemmar. Lokalföreningarna finns att hitta på vår hemsida, landskapsskydd.se. FSL behandlar personuppgifter enligt GDPR. Sprid gärna att vi finns, vi behöver bli fler för landskapets röst.

Styrelse och funktionärer:

Styrelsen har under 2020 bestått av

Ordförande Jan Hedman, Uppsala

Vice Ordförande och presstalesperson Henrik Wachtmeister,
Höganäs

Kassör Åke Gustavsson, Piteå

Sekreterare Göran Holm, Falköping

Ledamot Annica Hellström, Piteå

Suppleant Leif Lyttkens, Uppsala

Suppleant Martin Degerman, Malmö

Vid, det på grund av pandemin uppskjutna, årsmötet som hölls den 26 september 2020 tillträdde Martin Degerman som ordförande och Jan Hedman tillträdde som suppleant.

Firmatecknare har under året varit Jan Hedman, Martin Degerman, Henrik Wachtmeister och Åke Gustavsson.

Valberedning Jonny Fagerström, Skövde

Revisor Karl-Erik Lundström, Piteå

Sedan pandemin blev ett faktum har alla möten skett digitalt.

Styrelsemöten:

Styrelsen har under 2020 haft 8 möten plus ett konstituerande.

Ekonomi:

Den 31/12 2020 hade FSL en behållning på 157.537 kr. Inkomstkällan är medlemsavgifter och någon enstaka gåva.

Allt arbete sker ideellt och inga arvoden utgår.

Verksamheten: Det arbete som bedrivs från styrelsens sida är, förutom att administrera föreningen, i första hand som bollplank till medlemmar som hotas av vindkraft. Styrelsen vill än en gång påtala vikten av att komma med i så tidigt skede som möjligt för att påverka kommunen att lägga in sitt veto men också skapa en stor opinion. FSL ger gärna tips och råd till människor som inte vet hur processen går till samt hitta argument för att slippa vindkraftverk. Även icke medlemmar hör av sig med uppmaningen att bli medlemmar. FSL arbetar eller stöttar även i fall med stenbrott. FSL medlemmar har varierande kunskap om vindkraftens komplexitet men styrelsen är imponerade av att så många verkligen tar tag i frågan då det är ett mödosamt och tidskrävande arbete att läggas ovanpå ordinarie arbete och de vardagliga sysslorna.

I vissa fall har FSL varit med i processen från början och då överklagat i eget namn till högsta instans. I vissa fall vinner vi tillsammans med andra medan i andra fall kan det vara tal om att tillstånd ges men

med villkorsändringar. Även om tillstånd ges kan man följa och påverka utvecklingen under byggtiden och under den kanske 25 år långa drifttiden. Vår erfarenhet är att den tillsynsmyndighet som har att hålla ordning på verksamhetsutövaren sällan gör sitt jobb, med de närboende i praktiken blir de som håller tillsynsmyndigheten i örat. Det finns faktiskt en hel del att göra även om slaget är förlorat. Boende i Tranemo kommun klagade så snart verken kom upp i augusti 2019 och tillsynsmyndigheten har ännu inte kommit med något beslut om verken ska ställas ner eller vad som kommer att hända. Boende och FSL ligger på men inget händer.

Under 2020 har fokus varit på den nya strategin för en hållbar vindkraftsutbyggnad som Naturvårdsverket och Energimyndigheten utarbetat. Den kommer till slutsatsen att det ligger hos kommunerna att ta fram nya områden lämpliga för vindkraft. Därför uppmanar vi redan nu våra medlemmar att vara uppmärksamma och delta i kommunens översiktsplaneplanering när den revideras. FSL har under 2020 deltagit i processen genom medverkan i en hearing och har tidigare lämnat ett remissvar, se hemsidan.

Även Naturvårdsverkets nya vägledning för buller från vindkraftverk gäller nu från hösten 2020. FSL kommer vid nästa överklagande att utgå ifrån den nya vägledningen och få den prövad i domstol så snart tillfälle ges. Ljudet är en central fråga som berör landsbygden påtagligt och FSL menar att de ljudberäkningar som bifogas ansökningshandlingarna är undermåliga, inte transparenta och därmed rättsosäkra för de som drabbas.

FSL har under 2020 på olika sätt stöttat människor i olika delar av landet men mest i den södra hälften. Mest uppmärksamhet fick en folkomröstning i Dalarna där nej till vindkraft vann men kommunfullmäktige ändå valde att inte lägga in sitt veto. Detta blev riksbekant genom tv-programmet Sverige möts, under ledning av Janne Josefsson, där FSL deltog i en paneldiskussion. Tillståndsprövningen fortsätter sålunda.

I Töreboda kommun har FSL medverkat som bollplank och har även överklagat till mark- och miljödomstolen. Beslut väntas under 2021.

I Ekestad, Kristianstads kommun pågår en lång process där de närboende vill att verken ska ställas ner för att minska bullret. Myndigheterna och domstolarna verkar vara vilsna och skickar ärendet mellan varandra.

Under 2020 har FSL legat på för att få till en hearing i riksdagen om problematiken kring vindkraft men pandemin satte stopp.

Vi märker att det blir mer fokus på att bygga i havet vilket är en lite annorlunda process. Regeringen ger ekonomiska lättnader för de som vill bygga till havs. Man antar att där blir motståndet mindre och FSL följer utvecklingen noga. Försvaret och det kommunala vetot har hittills till stor del hjälpt till att bevara kust- och havslandskapet.

Den stora anläggningen i Markbygden i Piteå kommun med tillstånd till över 1100 verk kräver hela tiden passning då man vill ändra på villkoren i tillstånden. FSL överklagar men utan framgång.

Tillsynsmyndigheten är trots påstötningar lama.

Under 2020 har FSL, på initiativ av en förening i Skåne, Färingtofta Norra, påbörjat ett Upprop för det svenska landskapet. Uppropet bygger på att vi uppmanar alla att påverka beslutsfattare på alla nivåer att värna de värden som landskapet ger och att vindkraft inte hör hemma där. Uppropet fortsätter tills vidare, se landskapsskydd.se.

Även i Dalsland vill man bygga vindkraftverk och där finns en bra grupp som jobbar aktivt med FSL stöd.

I Norrköpings och Finspångs kommuner vill skogsbolaget Holmen bygga i egen skog. Facebook har varit till stor hjälp och flera hundra anslöt sig inom kort. Här har även en diskussion om skadestånd blossat upp och FSL är en del av denna diskussion.

På gränsen mellan Falun och Sandviken kommuner vill Njordr bygga ca 40 verk och genast startas med ett motstånd. Samrådet började under 2020.

Två nya områden i södra Småland hotas även de av vindkraft. Där har FSL varit med på digitala möten och skickat in synpunkter.

Det är långt ifrån alla vindkraftsprojekt som uppmärksammas av FSL medlemmar men det torde inte råda något tvivel om att FSL är en av få röster för landskapet, djur, natur och människan på landsbygden. Äganderätt och allemansrätt måste också nämnas.

Under hösten tillsatte regeringen en utredning om det kommunala vetots framtid. Om det ska bort och ersättas av något annat eller det ska vara kvar men med andra villkor återstår att se. Utredningen har varit i kontakt med FSL och 40 andra instanser och ett förslag ska efter den 30/6 ut på remiss. FSL förordar att kommunen efter att alla handlingar kommit på bordet måste avge sitt svar inom 6 månader gällande områden som av kommunen är utpekade som lämpligt för vindkraftverk och 12 månader i områden ej utpekade som lämpliga. Många av våra motståndare höjer röster för att kommunen ska i ett mycket tidigare skede lämna besked och då helst utan allmänhetens kännedom eller i alla fall så minskas möjligheten för påverkan från närboende. FSL föreslår vidare att allmänheten ska få 8 veckor på sig att lämna synpunkter mot idag 3.

FSL håller fortlöpande kontakt med myndigheter där det uppkommer aktuella frågor för att bringa klarhet eller följa upp äldre frågor.

Vad gäller tidningsartiklar har FSL under 2020 haft svårare att komma igenom i media men vi kan konstatera att andra, både lokala och på riksnivå skriver mycket om vindkraft. En del hamnar på vår hemsida.

Malmö den 20 februari 2021

Styrelsen

Föreningen Svenskt Landskapsskydd